

MAGYARORSZÁG ÉGHAJLATA

1. Elhelyezkedés

Az északi mérsékelt övezet valódi mérsékelt övében.

4 évszak különíthető el.

A/ Az **Atlanti-óceántól való távolság** függvényében egyre fokozódik a kontinentális hatás:

- csökken a csapadék mennyisége
- növekszik a napfénytartam
- a tél egyre hidegebb
- növekszik az évi közepes hőingás

A nyugati országrészben:

- a nyár hűvösebb, a tél enyhébb
- csapadékosabb

B/ **Medencehatás:** a Kárpát-medence belső részén helyezkedik el az ország

a hegységek lelassítják a felénk érkező légtömegeket – kevésbé viharos szelek

főhatás: kevesebb csapadék, nyáron aszály is

télen: megül a hideg levegő – ez kedvez a szmog kialakulásának

C/ Az **Adriai-tengertől való távolság:** mediterrán hatás érvényesülése

a mérsékelt szárazföldi és a szárazföldi területek határán

A mérsékelt szárazföldi területek éghajlata **nedves kontinentális éghajlat** – leginkább a Dunántúlra és az Északi-középhegységre jellemző.

A szárazföldi területek éghajlata **száraz kontinentális éghajlat** – leginkább az Alföldre jellemző.

2. Az időjárási elemek

2. 1. Hőmérséklet

- Évi középhőmérséklet: **7-12 °C** – a legkevesebb a hegységi területeinken, legmagasabb az ország DK-i részén.
- **Zabar** (Nógrád vármegye) – Magyarország lehidegebb települése
- Évi közepes hőingás: **20-22 °C** – nyugatról kelet felé növekszik
- A **lehidegebb** hónap a január, a **legmelegebb** hónap a július
- A sarkvidéki légtömegek betörése **májusi fagyokat** hoznak. („**Fagyosszentek**”: Pongrác, Szervác, Bonifác és Orbán napja).
- A kora őszi időszakban felmelegedés következik be mediterrán hatásra („**vénasszonyok nyara**”).
- **Napfénytartam:** a legmagasabb az ország DK-i részén. Szegeden 2000 óra/év.

2. 3. Csapadék

- Éves csapadékmennyiség: **450-850 mm**
- Legtöbb csapadék: Alpokalja, Zalai-dombság, középhegységeink legmagasabb régióiban
- A legszárazabb: Közép-Tisza vidéke.
- A csapadék térbeli és időbeli **eloszlása egyenlőtlen.**
- **Két csapadékmaximum** rajzolódik ki: nyár eleje (Medárd – június 8.) és ősz második fele (mediterrán hatásra).
- Anticiklonok hatása: nyáron szárazság, aszály (mediterrán hatás), télen tartós fagyok és derült ég (Sibériai anticiklon).

2. 3. Szél

- Uralkodó szelek a **nyugatias szelek** (irányuk kissé módosul a medencehatás miatt)
- a Tisza vonaláig ÉNY-i
- legszelesebb nagytájunk a Kisalföld
- a Tiszántúlon ÉK-i

3. A globális felmelegedés és az éghajlatváltozás hatása a Kárpát-medencében is érzékelhető!

Az elmúlt 120 évben a világon 1,1 Celsius-fokos, a Kárpát-medencében 1,2 Celsius-fokos volt a felmelegedés.

Sokkal több a szélsőséges időjárási esemény:

- egyre gyakoribbak és intenzívebbek a hőhullámok
- egyre szélsőségesebb lesz a csapadék térbeli eloszlása
- egyre szélsőségesebb lesz a csapadék időbeli eloszlása: rövidebb idő alatt, intenzívebb esőzés figyelhető meg
- növekszik az aszályos időszakok hossza
- egyre csökken a hó mennyisége
- megnőtt a szelek sebessége: több pusztító szélvihar

A fentiek kihatnak a természetes növénytakaróra, a természetes állatvilágra és a mezőgazdaságra is:

- egyes növény- és állatfajok alkalmazkodnak a megváltozott feltételekhez, másoknak nem sikerül
- Magyarországról kiszorul pl. a ribizli (északabbra, Lengyelország területére húzódik a termőterülete)
- növekszik az invazív fajok száma és azok egyedszáma
- a felszíni vizeinkre is kihat: aszály – kisebb, sekélyebb tavak kiszáradása, a folyók vízjárása egyre ingadozóbb → ivóvízellátás, öntözés, folyami közlekedés, ipari vízellátás nehézségei